

TRUDOVIKIT JA TYÖLÄISDEMOKRAATIT

Vaalikampanja IV Duuman vaalien edellä on aiheuttanut jonkin verran vilkastumista ja lisännyt mielenkiintoa poliittisiin kysymyksiin. Lenan tapahtumien herättämä laaja liike on tehnyt tämän vilkastumisen vakavaksi ja tämän mielenkiinnon erikoisen päivänpolttavaksi. Nyt enemmän kuin koskaan ennen on paikallaan pohtia kysymystä trudovikien, s.o. talonpoikaisdemokraattien, suhtautumisesta työläisdemokraatteihin.

Kirjoituksessa „Työryhmä ja työväenpuolue” („Zaprosy Zhizni” № 17) hra V. Vodovozov selostaa trudovikkien näkökantaa tässä kysymyksessä vastaten minun „Zvezdassa”¹⁸ olleisiin kirjoituksiini: „Liberalismi ja demokratia”*. Kiista koskee kahden poliittisen suuntauksen varsinaista olemusta; nämä suuntaukset ilmentävät Venäjän väestön *yhdeksän kymmenesosan* etuja. Sen vuoksi on jokaisen demokraatin ehdottomasti suhtauduttava kiistan aiheeseen mitä tarkkaavaisimmin.

I

Työläisdemokraatit ovat luokkataistelun kannalla. Palkkatyöläiset muodostavat nykyisessä yhteiskunnassa tietyn luokan. Tämän luokan asema eroaa pikkuisäntien, talonpoikien luokan asemasta perinpohjin. Sen vuoksi ei voi olla puhuttakaan heidän yhdistymisestäään samaan puolueeseen.

Työläisten päämääränä on palkkaorjuuden hävittäminen kukistamalla porvariston herruuden. Talonpoikien päämääränä ovat sellaiset demokraattiset vaatimukset, jotka voivat

* Ks. Teokset, 17. osa, ss. 546—555. *Toim.*

hävittää maaorjuuden kaikkine yhteiskunnallisine perustuksineen ja ilmauksineen, mutta eivät pysty edes kajoamaan porvariston herruuteen.

Molempien yhteiset tehtävät nykykaudella lähentävät Venäjällä talonpoikaisdemokraatteja ja työläisdemokraatteja toisiinsa; ne eivät voi kulkea muuten kuin erikseen, mutta ne voivat — ja menestystä varten niiden täytyy — toimia yhdessä kaikkea sitä vastaan, mikä on ristiriidassa demokratismin kanssa. Ellei tätä yhteistä, yhdessä toimimista saada aikaan, elleivät talonpoikaisdemokraatit pääse eroon liberaalien (kadettien) holhouksesta, niin ei voi olla puhuttakaan vakavien demokraattisten uudistusten toimeenpanemisesta Venäjällä.

Sellaisia ovat työläisdemokraattien, marxilaisten katsomukset, joita kehittelemällä kahdessa kirjoituksessani „Liberalismi ja demokratia”.

Trudovikit, joiden katsomuksia hra Vodovozov esittää, haluavat esiintyä „luokkien yläpuolella olevana” puolueena. Heidän vakaumuksensa mukaan yksi puolue „voisi aivan hyvin palvella kolmen yhteiskuntaluokan etuja”: talonpoikaiston, työväenluokan ja „työätekevän sivistyneistön” etuja.

Sanoin, että tuo „vakaumus” on ristiriidassa 1) taloustieteen kaikkien totuuksien kanssa, 2) kaiken kokemuksen kanssa, joka on hankittu maissa, jotka ovat eläneet sen kaltaisia aikakausia kuin on nykykausi Venäjällä, 3) Venäjän kokemuksen kanssa, joka saatiin Venäjän historian erikoisen tärkeässä, erikoisen kriittisessä vaiheessa — vuonna 1905. Ivasin aito kadetti-laista pyrkimystä „sulkea syliinsä” erilaiset luokat ja muistutin, että kadetit sanovat herroja Maklakoveja „työätekeväksi sivistyneistöksi”.

Hra Vodovozov ei esitä näitä perustelujani täydellisesti ja yhtäjaksoisesti, vaan koettaa väittää vastaan repostelemalla. Esim. ensimmäistä perusteluani vastaan hän sanoo: „Talonpoikaisto on massaa, joka elää omalla työllään; sen edut ovat työn etuja, ja siksi se muodostaa suuren työarmeijan toisen joukko-osaston, samoin kuin toisen joukko-osaston muodostavat työläiset”.

Tämä ei ole marxilaista, vaan porvarillista taloustiedettä: työn etuja koskevan korulauseen avulla siinä hämäröitettiin pikkuisännän ja palkkatyöläisen aseman välistä peruseroavuutta. Työläisellä ei ole mitään tuotantovälineitä,

ja hän myy itseään, käsiään, *työvoimaansa*. Talonpojalla on tuotantovälineet — työkaluja, karjaa, maata, joko omaa tai vuokrattua, — ja hän myy taloutensa *tuotteita* ollen pikkuisäntä, pienyrittäjä, pikkuporvari.

Nykyäänkin Venäjällä talonpojat palkkaavat talouksiinsa vähintään *2 miljoonaa* maatalouspalkkatyöläistä. Ja jos kaikki tilanherrain maat joutuisivat lunastusmaksutta talonpojille, niin nämä palkkaisivat paljon enemmänkin työläisiä.

Tällainen maiden siirtyminen talonpojille muodostaa koko talonpoikaiston, kaikkien palkkatyöläisten, kaikkien demokraattisten joukkojen yhteisen intressin, koska tilanherrain maanomistus on tilanherrain sentyyppisen poliittisen vallan perustana, jollaiseen Venäjä on saanut tutustua erikoisen havainnollisesti Purishkevitchin, sitten Markov II:n ja muiden „kolmasduumalaisten”, nationalistien, lokakuulaisten y.m. ansiosta.

Tästä näkyy, että siinä yhteisessä päämäärässä, joka on nyt talonpoikien ja työläisten edessä, ei ole kerrassaan mitään sosialistista, vastoin tietämättömien mustasotnialaisten ja toisinaan liberaalienkin mielipidettä. Tuo päämäärä on yksinomaan demokraattinen. Tuon päämäärän saavuttaminen merkitsee Venäjälle vapauden saavuttamista, muttei vielä suinkaan palkkaorjuuden hävittämistä.

Eri luokkien yhteisten toimintojen vakavalle järjestämiselle ja näiden toimintojen pysyvälle ja todelliselle menestykselle on tarpeen, että käsitetään selvästi, missä suhteessa näiden luokkien edut käyvät yhteen ja missä ne eroavat. Kaikkinaiset harhaluulot ja „väärinkäsitykset” tämän suhteen, kaikkinaisen asian hämäröittäminen korulauseilla on saava mitä turmiollisimman merkityksen, se on hävittävä pohjan menestykseltä.

II

„Maanviljelystyö eroaa tehdastyöstä; mutta eroaahan tehdastyökin kauppa-apulaisen työstä puodissa, — ja „Zvezda” kuitenkin todistelee ahkerasti kauppa-apulaisille, että he ovat työläisten kanssa samaa luokkaa, että sen vuoksi heidän on pidettävä sosialidemokratiaa omana edustajanaan”...

Tällaisen vastaväitteen hra Vodovozov esittää niihin perusteluihin, jotka koskevat pikkuisäntien ja palkkatyöläisten välistä syvää luokkaeroa! Hra Vodovozovin järkeilyt

ovat tässäkin täynnä porvarillisen poliittisen taloustieteen tavanomaista henkeä. Maata viljelevä pikkuisäntä kuuluu samaan *luokkaan* kuin tehtailija tai käsityötä harjoittava pikkuisäntä, kauppa harjoittava pikkuisäntä; tässä ei ole ero luokkien, vaan *ammattien* välillä. Maanviljelijä-palkkatyöläinen kuuluu samaan luokkaan kuin tehdas- ja kauppalaan *palkkatyöläinen*.

Kaikki nämä totuudet ovat marxilaisuuden näkökannalta aivan aakostotuuksia. Ja turhaan hra Vodovozov luulee, että jos hän sanoo „minun” marxilaisuuttani „äärimmäisen yksinkertaistetuksi”, niin siten hän saa peitetyksi *asian ytimen*, nimittäin sen, että trudovikit luisuvat alituisesti marxilaisesta poliittisesta taloustieteestä porvarilliseen taloustieteeseen.

Hra Vodovozovilla ilmenee samanlaista ja samansuuntaista sekavuutta silloinkin, kun hän yrittää kumota minun vetoamiseni kaikkien maiden kokemuksen sekä Venäjän kokemuksen — pikkuisäntien ja palkkatyöläisten syvän luokkaeron suhteen — viittauksella siihen, että toisinaan eri puolueet edustavat samaa luokkaa tahi päinvastoin. Työläiset Euroopassa seuraavat toisinaan liberaalien ja anarkistien, klerikaalien y.m.s. mukana. Tilanherrat ovat toisinaan jakaantuneet eri puolueisiin.

Mitä tämä sitten todistaa? Vain sitä, että *luokkaero* -vuuksien lisäksi muutkin eroavuudet, esim. uskonnolliset, kansalliset y.m. — vaikuttavat puolueiden muodostumiseen.

Tämä pitää paikkansa, mutta mitä tekemistä sillä on *meidän* kiistamme kanssa? Mainitseeko hra Vodovozov Venäjän suhteen ne erikoiset historialliset olosuhteet, uskonnolliset, kansalliset tai muut olosuhteet, jotka *liittyivät tässä tapauksessa* luokkaeroavuuksiin?

Hra Vodovozov ei mainitse eikä voikaan mainita kerrassaan mitään sellaisia olosuhteita. Kiistaa käytiin yksinomaan siitä, onko meillä mahdollinen „luokkien yläpuolella oleva” puolue, joka „palvelee kolmen luokan etuja” (sitä paitsi on naurettavaa sanoa „työtätekevää sivistyneistöä” luokaksi).

Teoria vastaa selvästi tähän kysymykseen: mahdotonta! Yhtä selvästi vastaa vuoden 1905 kokemus; silloin *kaikki* luokka-, ryhmä-, kansallisuus- y.m. eroavuudet tulivat erikoisen selvästi esiin kaikkein avoimmissa ja joukkoluontoisimmissa toiminnoissa eräässä Venäjän historian erittäin

tärkeässä käännekohdassa. Vuoden 1905 kokemus *vahvasti* marxilaisuuden teorian oikeaksi; tämä kokemus osoitti, että yhteinen talonpoikais- ja työläispuolue on Venäjällä *mahdoton*.

Kaikki kolme Duumaa ovat osoittaneet samaa.

Mitä tekemistä tässä on viittauksella siihen, että joissain Euroopan maissa on yksi luokka toisinaan jakaantunut useiksi puolueiksi taikka eri luokat ovat yhtyneet yhden puolueen johdettaviksi? Sanotulla viittauksella ei ole mitään tekemistä tämän asian kanssa. Tehdessään tällaisen viittauksen hra Vodovozov vain poikkeaa — ja koettaa viedä lukijankin — syrjään pohdittavasta kysymyksestä.

Venäjän demokraattien menestykselle on erittäin tärkeää, että he tietäisivät voimansa, että he suhtautuisivat asioihin selväjärkisesti; että he ymmärtäisivät selvästi, mihin *luokkiin* he voivat perustaa laskelmansa. On äärettömän vahingollista viehättyä harhakuviin, peitellä luokkaeroavuuksia korulauseilla, yrittää selviytyä näistä eroavuuksista hyvillä toiveilla.

On tunnustettava suoraan Venäjän talonpoikien ja työläisten syvä luokkaero, jota kapitalistisen yhteiskunnan puitteissa, markkinain herruuden puitteissa ei voida poistaa. On tunnustettava suoraan, missä heidän etunsa *nykyään* käyvät yhteen. On yhdistettävä kumpaakin luokkaa, liitettävä yhteen niiden voimia, kehitettävä niiden tietoisuutta ja määriteltävä tämä yhteinen tehtävä.

„Radikaalinen” (käytän hra Vodovozovin sanontaa, vaikei se tunnu minusta onnistuneelta) talonpoikaispuolue on hyödyllinen ja välttämätön.

Kaikkinaiset yritykset, joita tehdään „luokkien yläpuolella olevan” puolueen rakentamiseksi, talonpoikien ja työläisten yhdistämiseksi samaan puolueeseen, jonkin olemattoman „työtätekevän sivistyneistön” esittämiseksi erikoiseksi luokaksi ovat äärettömän vahingollisia ja turmiollisia Venäjän vapaudelle, koska sellaisista yrityksistä *ei voi* koitua *mitään* muuta kuin pettymystä, voimain hukkaa ja tietoisuuden hämärtymistä.

Täysin myötämielisinä *johdonmukaisesti* demokraattisen talonpoikaispuolueen perustamiselle olemme velvolliset taistelemaan mainittuja yrityksiä vastaan. Työläiset ovat velvolliset taistelemaan myös sitä vaikutusta vastaan, joka *liberaaleilla* on demokraattiseen talonpoikaistoon.

III

Liberaalien suhtautumisesta porvarillisiin demokraatteihin, kadettien suhtautumisesta trudovikkeihin ei näiden viimeksi mainittujen konferenssi sanonut mitään selvää eikä täsmällistä¹⁹. Trudovikit eivät näy ymmärtävän sitä, että nimenomaan demokraattisen talonpoikaiston riippuvaisuus liberaaleista oli eräänä perussyynä vapausliikkeen epäonnistumiseen vuosina 1905—1906, että tämän liikkeen menestys *on mahdoton*, elleivät laajat ja johtavat talonpoikaiskerrokset tajua demokratismin ja liberalismin välistä eroa, elleivät ne vapaudu liberaalien holhouksesta ja herruudesta.

Hra Vodovozov kosketteli tätä tärkeydeltään perustavaa laatua olevaa kysymystä aivan pikimmältään ja epätydyttävästi. Hän sanoo, että „kadetti puolue palvelee etupäässä kaupunkilaisväestöä”. Se ei ole totta. Sellainen kadetti puolueen luokkajuorien ja poliittisen merkityksen määrittely ei kelpaa mihinkään.

Kadetti puolue on liberaalis-monarkistisen porvariston puolue. Tämän puolueen (kuten „progressistienkin”) yhteiskunnallisena perustana ovat porvariston taloudellisesti edistyksellisemmät (lokakuulaisiin verrattuna edistyksellisemmät) kerrokset, varsinkin porvarillinen sivistyneistö. Mutta osa kaupunkien ja maaseudun pikkuporvaristosta kulkee vielä tämän puolueen perässä perinnäistävän vuoksi (s.o. pelkästä tottumuksesta, toistaen sokeasti entistä) ja suorastaan liberaalien petkuttamana.

Nimittäessään itseään demokraateiksi kadetit pettävät itseään ja pettävät kansaa. Todellisuudessa kadetit ovat vastavallankumouksellisia liberaaleja.

Venäjän historia kokonaisuudessaan, eritoten XX vuosisadan ja varsinkin vuosien 1905—1906 historia *on* sen täydellisesti *todistanut*, ja „Vehi”²⁰ kirjanen *on* erikoisen havainnollisesti, selvästi ja täydellisesti *näyttänyt* ja paljastanut sen. Eivätkä mitkään kadettidiplomaattien „varaukset” „Vehin” suhteen muuta tätä tosiasiaa.

Venäjän vapausliikkeen ensimmäinen kausi, XX vuosisadan ensimmäinen vuosikymmen osoitti, että vielä hyvin laajat demokratiaan kallistuvat väestöjoukot eivät ole kyllin tietoisia, *eivät osaa erottaa* liberalismia demokratismistista ja alistuvat liberaalien johdettaviksi. Niin kauan kuin täl-

lainen asiointila pysyy muuttumattomana ja sikäli kuin se pysyy muuttumattomana, ei mistään Venäjän demokraattisesta uudistamisesta kannata puhuaakaan. Se olisi tyhjää lorua.

Mitä hra Vodovozov väittää näitä perusteluja vastaan, joille minun kirjoitukseni rakentui? „Trudovikit”, kirjoittaa hän, „pitävät nykyisissä oloissa tavattoman tahdittomana (!) puhua liian paljon kadettien vastavallankumouksellisuudesta...”

Siinä sitä ollaan! Mitä tekemistä tässä on „tahdikkuudella”? mitä tekemistä tässä on tuolla „liian paljon”? Jos on totta, että kadetit ovat vastavallankumouksellisia liberaaleja, niin totuuden puhuminen on välttämätöntä. Pitääkö vastavallankumouksellisista oikeistolaisista ja vastavallankumouksellisista liberaaleista puhua paljon vai vähän — se on kaikkea muuta kuin vakava kysymys: *joka kerta*, kun sanomalehtimies puhuu oikeistolaisista, *joka kerta*, kun hän puhuu liberaaleista, on hänen puhuttava totta. Trudovikit ovat sanoneet oikeistolaisista totuuden. Me kiitämme heitä siitä. Liberaaleista trudovikit alkoivat puhua *itse*, mutta *eivät sanoneet totuutta!*

Vain siitä me moitimme trudovikkeja.

„Liian paljon” tai liian vähän, sillä ei ole tässä mitään merkitystä. Omistakoot trudovikit tuhat riviä oikeistolaisille ja viisi liberaaleille, meillä ei ole mitään vastaansanottavaa. Emmekä me siitä syystä väittäneet trudovikkeja vastaan. Me väitimme vastaan sen vuoksi, että noissa „viidessä rivissä” (— syyttäkää itseänne, hra Vodovozov, että toitte kiistaan tuon epäonnistuneen: „liian!” —) *ei* sanottu totuutta liberaaleista.

Hra Vodovozov jätti vastaamatta kysymyksen olennaisimpaan puoleen: ovatko kadetit vastavallankumouksellisia vai eivätkö ole?

Se, että trudovikit kiertävät tämän kysymyksen, on suuri virhe, joka *itse asiassa* merkitsee demokraattien erään osan ja entisten marxilaisten erään osan riippuvaisuutta liberaaleista.

XX vuosisadan ensimmäisen vuosikymmenen koko historia on nostonut tämän kysymyksen kiertämättömästi esiin.

Venäjällä karttuu nyt kaikkialla, mitä erilaisimmissa väestökerroksissa *uus*ia demokraattisia aineksia. Se on tosiasiassa. Näitä demokraattisia aineksia täytyy niiden karttuessa

kasvattaa *johdonmukaisen* demokratismin hengessä. Sellainen kasvatusta ei ole mahdollista, ellei selitetä liberaalien todellista olemusta, liberaalien, joiden hallussa on satoja lehtiä ja satasen paikkaa Duumassa, joten he vaikuttavat jatkuvasti *valedemokraattisessa* hengessä verrattomasti paljon suurempaan ihmisjoukkoon kuin mihin meidän selitystyömme ulottuu.

Demokraattien on liitettävä yhteen voimansa. Me tulemme aina kiittämään trudovikkeja heidän demokraattisista puheistaan, jotka koskevat oikeistolaisia. Mutta heidän demokraattisuutensa on epäjohdonmukaista, jos he *silloin*, kun puhuvat liberaaleista, alkavat puhua *liberaaliseen tapaan* sen sijaan, että puhuisivat demokraatin arvolle sopivalla kielellä.

Vaaleissa ei kamppaile kaksi leiriä, vaan kolme. Herrat trudovikit, älkää sekoittako toista (liberaalista) leiriä kolmanteen (demokraattiseen). Älkää hämärtäkö niiden välistä eroa, siitä pahasta liberaalit pitävät „*liian paljon*” huolta.

„Pravda” n:ot 13 ja 14,
toukokuun 8 ja 9 pnä 1912
Allekirjoitus: P. P.

Julkaistaan „Pravda” lehden
tekstin mukaan
